

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tutkimus- ja innovaationeuvosto
Forsknings- och innovationsrådet

Tutkimus- ja innovaationeuvosto

Muistio

Kokous 1/2025

Aika: Keskiviikko 5.2.2025 klo 9.00-10.43.

Paikka: Valtioneuvoston juhlahuoneisto, Eteläesplanadi 6

Osallistajat:

Ministerijäsenet

pääministeri Petteri Orpo, puheenjohtaja (klo 9.00-10.32)

tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie, 1. varapuheenjohtaja (puheenjohtaja alkaen klo 10.32, asiakohta 2, keskustelu)

elinkeinoministeri Wille Rydman (klo 9.00-10.32)

opetusministeri Anders Adlercreutz (klo 9.00-10.34)

maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (klo 9.00-10.37)

Asiantuntijajäsenet

johtaja Riikka Heikinheimo, Elinkeinoelämän keskusliitto

akateemikko, professori Markku Kulmala, Helsingin yliopisto

rehtori Sari Lindblom, Helsingin yliopisto, 2. varapuheenjohtaja (klo 9.00-10.36)

rehtori Vesa Taatila, Turun ammattikorkeakoulu

toimitusjohtaja Antti Vasara, VTT (klo 9.00-10.37)

toimitusjohtaja Kai Öistämö, Vaisala, 3. varapuheenjohtaja (klo 9.00-10.42)

Pysyvät asiantuntijat

strategia- ja tutkimusjohtaja Olli Kärkkäinen, valtiovarainministeriö (klo 9.00-10.00)

ylijohtaja Sirkku Linna, opetus- ja kulttuuriministeriö

teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö (osastopäällikkö Juhapekka Ristolan sijaisena)

pääjohtaja Paula Eerola, Suomen Akatemia

pääjohtaja Lassi Noponen, Business Finland (klo 9.00-10.42)

valtiosihteeri Risto Artjoki

valtiosihteeri Päivi Nerg

erityisavustaja Mikko Martikkala (klo 9.00-10.32)

erityisavustaja Lars Aikala

erityisavustaja Emmi Venäläinen

Sihteeristö

pääsihteeri Johanna Moisio, valtioneuvoston kanslia

johtava asiantuntija Antti Pelkonen, valtioneuvoston kanslia

johtava asiantuntija Harri Länsipuro, työ- ja elinkeinoministeriö

johtava asiantuntija Jussi Alho, opetus- ja kulttuuriministeriö

Muistio

1. Kokouksen avaus, päätösvaltaisuuden toteaminen ja ajankohtaiset asiat

Pääministeri Orpo avasi kokouksen klo 9.04. Hän totesi ajankohtaisina asioina terveiset EU:n valtiojohtajien epävirallisesta kokouksesta.

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

2. TKI-politiikan ja -toiminnan strategiset valinnat (liite 1)

Neuvosto käsitteli viimeksi strategisia valintoja edellisessä kokouksessaan joulukuussa. Neuvoston valmistelevalle kokoonpano käsitteli tammikuussa valintojen tarkastelukehikkoa sekä olemassa olevia valintoja. Keskustelujen pohjalta sihteeristö on valmistellut mahdollisia valinta-aiheita.

Johtavat asiantuntijat Jussi Alho ja Harri Lämsipuro kertoivat tehdystä valmistelusta ja esittelivät valintojen taustaa sekä valinta-aiheita (liite 1).

Kansalliset TKI-valinnat kokoavat voimavaroja ja vahvistavat entisestään TKI-toimintaa ja yhteistyötä. Ne tukevat hallituksen ja eri hallinnonalojen strategista päätöksentekoa ja politiikkatoimia sekä TKI-toimijoiden ja sidosryhmien päätöksentekoa, rahoituksen suuntaamista ja järjestelmän kehittämistä. Valinnat luovat yrityksille aiempaa ennakoitavamman näkymän Suomen sitoutumisesta valittuihin painopisteisiin. Ne tarjoavat myös tutkijoille pitkäjänteisen näkymän T&K-toiminnan painopisteisiin ja tukevat alueellisen TKI-toiminnan kehittämistä. Lisäksi valinnat viestivät kansainvälisille osajille, yrityksille, investointitaloille ja kumppaneille suomalaisen osaamisen ja TKI-toiminnan vahvuusalueista.

Valmisteltuja valinta-aiheita ovat murrosteknologiat; data ja digitalisaatio; ilmasto- ja luontoratkaisut, puhdas siirtymä; hiilineutraali ja kestävä energiajärjestelmä; kestävä ruokatuotanto ja -järjestelmä; terveys ja hyvinvointi; muutoksenkestävä yhteiskunta; aineeton arvoluonti sekä TKI-järjestelmän loikka: isot ulkomaiset T&K-investoinnit sekä TKI-toiminnan riskinotto- ja kehitys.

Alustuksen jälkeen puheenjohtaja totesi prosessin jatkuvan siten, että neuvostolla on seuraavaksi yhteinen kokous parlamentaarisen TKI-seurantaryhmän kanssa 6.3. Tutkimus- ja innovaationeuvostolla on kokous 25.3., jolloin neuvoston on tarkoitus linjata valinnoista. Puheenjohtaja totesi, että linjaukset hyväksytään puoliväliriihessä.

Neuvosto kävi valinta-aiheista laajan keskustelun, jossa korostettiin talouskasvua, tuottavuutta sekä geopolitiittiseen tilanteeseen ja geostrategiseen kilpailuun vastaamista valintojen päämäärinä. Näiden tulisi näkyä vahvemmin aineistossa. Turvallisuuden ja puolustuksen näkökulman tulisi olla valinnoissa selvästi esillä. Turvallisuuteen ja puolustukseen tullaan Euroopassa tekemään suuria investointeja lähivuosina, mikä avaa Suomelle myös merkittäviä taloudellisia mahdollisuuksia. Keskustelua käytiin valinta-aiheiden raekoosta, tarkkuudesta ja lukumäärästä. Todettiin, että valinnoissa tulisi olla joustavuutta, jotta voidaan reagoida esiin nouseviin tarpeisiin, mutta toisaalta niiden tulisi antaa riittävän selkeitä suuntaviivoja siitä mihin panostetaan. Monialaisuuden ja poikkitieteisyyden merkitystä korostettiin. Voittajien valintaa

tulee välttää. Todettiin, että valintojen toimeenpano ja jalkauttaminen ovat erittäin keskeisiä vaikuttavuuden kannalta, samoin eri toimijoiden sitoutuminen tehtyihin valintoihin. On tärkeää, että valinnat ovat selkeästi ja yksinkertaisesti kommunikoitavissa. Keskusteltiin myös valintojen heijastumisesta T&K-rahoituspäätöksiin. Keskustelussa tuotiin myös esiin tarvetta tarkastella koko TKI-järjestelmän toimivuutta, instrumentteja ja toimeenpanoa uudella tavalla siten, että vaikuttavuutta syntyy.

Keskustelun lopulla klo 10.32 pääministeri siirsi puheenjohtajuuden neuvoston ensimmäiselle varapuheenjohtajalle ministeri Talvitielle ja poistui kokouksesta.

Merkittiin keskustelu tiedoksi.

3. Mahdolliset muut asiat

Todettiin neuvoston seuraava kokous 25.3. klo 15-16.30 sekä yhteiskokous parlamentaarisen TKI-seurantaryhmän kanssa 6.3. klo 10-11.30.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtajana toiminut ministeri Talvitie päätti kokouksen klo 10.43.

Liitteet:

Liite 1. Strategiset valinnat TIN 5.2.2025.pptx